

KUPAX01ATTZC

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor životního prostředí a zemědělství

Váš dopis zn.:

Ze dne:

Číslo jednací: KUPA-18694/2024-6

Spisová značka: KUPA-18694/2024 OŽPZ

Vyřizuje: Ing. Aneta Udržalová

Telefon: 466026417

E-mail: aneta.udrzalova@pardubickykraj.cz

Datum: 23.10.2024

dle rozdělovníku

SOUHLASNÉ JEDNOTNÉ ENVIRONMENTÁLNÍ STANOVISKO

Krajský úřad Pardubického kraje (dále jen „příslušný úřad“) v přenesené působnosti podle ust. § 29 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, jako místně příslušný správní orgán podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 14 zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku (dále jen „ZJES“), podle ust. § 2 odst. 1, ust. § 6 odst. 1 ZJES a podle ust. § 149 odst. 1 správního řádu vydává **souhlasné závazné stanovisko** na základě žádosti Povodí Moravy, s. p., Dřevařská 11, 602 00 Brno, IČ 708 90 013 (dále jen „žadatel“) dle dokumentace společností Povodí Moravy, s. p., Závod Dyje, útvar TDS a projekce, v červenci 2024, pro záměr

Lačnovský p., ř. km 0000 – 3,260, Moravský Lačnov, oprava koryta.

I.

Záměr „Lačnovský p., ř. km 0000 – 3,260, Moravský Lačnov, oprava koryta“ **je** z hlediska vlivů na všechny dotčené složky životního prostředí **přípustný**

za těchto podmínek:

1. Práce budou provedeny v souladu s předloženou projektovou dokumentací (zpracovanou společností Povodí Moravy, s. p., Závod Dyje, útvar TDS a projekce, v červenci 2024) zpracovanou autorizovaným projektantem pro vodní díla.
2. Při realizačních pracích nesmí dojít ke znečištění podzemních a povrchových vod závadnými látkami podle ust. § 39 zákona č. 254/2021 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“), a zejména ropnými produkty ze stavebních a dopravních prostředků.
3. Pro stavbu bude vypracován povodňový plán, pro který je nutné zajistit před prováděním záměru soulad s povodňovým plánem vyššího stupně (povodňový plán města Svitavy).
4. Kyneta v korytě toku musí být modelována jako vlnitá, s proměnlivou šíří a hloubkou toku.

II.

Krajský úřad Pardubického kraje jako věcně i místně příslušný orgán ochrany přírody (dále jen OOP), **povoluje** žadateli **výjimku** dle § 56 zákona č. 114/1992, Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“), ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů, konkrétně ze zákazů rušit, zraňovat a usmrcovat jedince druhu skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), z důvodu realizace záměru „Lačnovský potok, ř. km 0,000 - 3,260, Moravský Lačnov, oprava koryta“,

za těchto podmínek:

5. Práce musí být realizovány mimo období přítomnosti a reprodukce dospělců a vývoje pulců skokana zeleného, tedy mimo období od 15. 3. do 30. 8. každého roku.
6. V průběhu provádění veškerých prací nesmí docházet k úniku pevných ani kapalných látek ze stavební techniky.
7. Po dobu realizace záměru musí být sjednán biologický dozor (předem odsouhlasený orgánem ochrany přírody), který bude dohlížet na dodržování stanovených podmínek.
8. V souladu s ustanovením § 56 odst. 7 ZOPK předá držitel výjimky krajskému úřadu po ukončení realizace záměru v elektronické podobě zprávu o zásazích provedených na základě povolené výjimky. Tato zpráva musí obsahovat informace o provedených opatřeních, a alespoň přibližné počty jedinců dotčeného druhu, jichž se tato opatření týkala a kteří byli stavbou dotčeni.
9. Držitel výjimky je povinen krajský úřad s předstihem informovat o všech plánovaných kontrolních dnech dané stavby a tím umožnit krajskému úřadu provádět při kontrolních dnech kontroly plnění podmínek tohoto závazného stanoviska.
10. Zahájení prací musí být 14 dní předem písemně oznámeno krajskému úřadu.

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že záměr podléhá povolování podle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, se namísto správních úkonů stanovených jinými právními předpisy v oblasti ochrany životního prostředí podle § 2 odst. 1 ZJES vydává toto jednotné environmentální stanovisko (dále jen „JES“).

Krajský úřad obdržel dne 10. 9. 2024 od Povodí Moravy, s. p., Dřevařská 11, 602 00 Brno, IČ 708 90 013 žádost o vydání JES pro záměr „Lačnovský p., ř. km 0000 – 3,260, Moravský Lačnov, oprava koryta“. Součástí žádosti byly tyto přílohy: projektová dokumentace (zpracovaná společností Povodí Moravy, s. p., Závod Dyje, útvar TDS a projekce, v červenci 2024), výpis pozemků, biologické hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny podle ust. § 67 (zpracované v srpnu 2024 RNDr. Lukášem Mertou, Ph.D., dále jen „biologické hodnocení“) a rozbor sedimentu.

Krajský úřad si dne 27. 9. 2024 čj. KUPA-18694/2024-2 postupem podle ust. § 4 ZJES vyžádal vyjádření správního orgánu Městského úřadu Svitavy, vodoprávního úřadu, příslušného podle ust. § 107 odst. 1 vodního zákona. Vyjádření čj. MUSY/86718/2024/OZP krajský úřad obdržel dne 10. 10. 2024. Městský úřad Svitavy, vodoprávní úřad, souhlasí s realizací záměru za těchto podmínek:

1. Při realizačních pracích nesmí dojít ke znečištění podzemních a povrchových vod závadnými látkami ve smyslu § 39 vodního zákona, zejména ropnými produkty ze stavebních a dopravních prostředků.

2. Práce budou provedeny v souladu s předloženou dokumentací zpracovanou autorizovaným projektantem pro vodní díla.
3. Pro stavbu bude vypracován povodňový plán, pro který je nutné zajisti před prováděním záměru soulad s povodňovým plánem vyššího stupně (povodňový plán města Svitavy)

Hodnocení krajského úřadu: podmínky byly převzaty do výroku tohoto závazného stanoviska, konkrétně viz podmínky 1. – 3 ve výroku závazného stanoviska.

Záměr se dotýká několika oblastí z hlediska životního prostředí, a to ochrany přírody a krajiny, odpadového hospodářství a vodního hospodářství.

Na základě předložené žádosti krajský úřad jako správní orgán v oblasti odpadového hospodářství konstatuje, že realizace záměru není v rozporu s platnou právní úpravou na úseku odpadového hospodářství a že s odpady bude nakládáno v souladu s povinnostmi vyplývajícími ze zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“), a z jeho prováděcích právních předpisů.

Upozorňujeme, že při provádění případné demolice či rekonstrukce je nutné postupovat jednak v souladu se zákonem o odpadech a jednak v souladu s Metodickým návodem odboru odpadů Ministerstva životního prostředí pro řízení vzniku stavebních a demoličních odpadů a pro nakládání s nimi, který je veřejně dostupný na internetových stránkách MŽP.

Řešený úsek Lačnovského potoka protéká obcí Lačnov. V zastavěných částech obcí je nutné udržovat kapacitní a stabilní koryta s bezproblémovým průběhem odtoku zvýšených průtoků. I v obcích jsou ale vodní toky a jejich navazující okolí přírodním biotopem, stanovištěm rostlin a živočichů, biologickým koridorem a významným krajinným prvkem (VKP). Proto by mělo být vždy snahou správce toku skloubit protipovodňovou ochranu s biologickou a krajinnotvornou funkcí vodních toků.

Podle výsledků biologického hodnocení je v současné době kvalita vody v Lačnovském potoce velmi neuspokojivá. Zdrojem znečištění je jednak nadbytečný organický sediment dna a jednak nečištěné odpadní vody přicházející do toku z okolních domů. Velké množství organických látek způsobuje v teplé části roku depleci kyslíku z vodního prostředí. Z fauny toku jsou tak vyřazeny ekologicky náročnější druhy živočichů, včetně ryb. Odtěžením mocných nánosů ze dna koryta tak dojde ke zlepšení ekologických podmínek v toku,lepší se kyslíkové poměry a zvýší se diverzita dnového substrátu.

Biologickým hodnocením nebyl v místě záměru zjištěn výskyt žádných ryb ani jiných obratlovců vázaných na vodní prostředí, mimo skokana zeleného, pro kterého byla povolena výjimka ze základních podmínek ochrany.

Záměrem nebudou významně dotčeny zájmy ochrany přírody, a to při dodržení podmínek výroku JES. Významné nebo dlouhodobé negativní ovlivnění vodního toku není předpokládáno, naopak lze předpokládat, že provedením záměru dojde ke zlepšení jeho stavu. Neprovedením záměru by také nedošlo k žádoucímu vytvoření kynety ve dně koryta. Plánovaný zásah v navržené variantě se tak jeví biologicky příznivější než varianta nulová (i přes dočasně působící negativní vlivy).

Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Podle ust. § 50 odst. 2 ZOPK je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů.

Výjimku ze základních podmínek ochrany lze podle ust. § 56 ZOPK udělit mimo jiné v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody a u zvláště chráněných druhů, které jsou navíc předmětem ochrany podle práva Evropského společenství, jen pokud je dán některý z důvodů uvedených v ust. § 56 odst. 2 ZOPK, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a pokud

povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu z hlediska ochrany. Skokan zelený je předmětem ochrany dle práva Evropského společenství, tj. konkrétně dle Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Zájem ochrany přírody shledává krajský úřad v ochraně jedinců výše uvedeného druhu, jenž byl dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení ZOPK, v platném znění, zařazen mezi zvláště chráněné druhy. Krajský úřad dále shledává zájem ochrany přírody v ochraně stanovišť (biotopů) tohoto druhu.

Podle ust. § 16 odst. 1 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení ZOPK, v platném znění, je základem ochrany zvláště chráněných druhů komplexní ochrana jejich stanovišť. Ochrana přírody je podle ust. § 58 odst. 1 ZOPK veřejným zájmem a každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona.

Biologickým hodnocením byla v místě realizace záměru zjištěna poměrně početná populace zvláště chráněného druhu **skokan zelený (*Pelophylax esculentus*)**. Skokan zelený je hybrid skokana skřehotavého a krátkonožného. Zimuje na souši nebo ve vodě, vylézá již v dubnu, o pár měsíců později se páří na rozmnožišti. Často se množí s rodičovskými druhy. Rád se vyhřívá v mělké vodě. Živí se drobnými bezobratlými, výjimečně také obratlovci.

Žadatel shledává v realizaci záměru převahu veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody. Stávající opevnění je ve špatném technickém stavu a mohou tak (např. povodní) vznikat škody na majetku třetích osob. Záměrem tak dojde k zamezení rizika těchto škod.

Krajský úřad má na základě výše uvedeného za prokázané, že lze v realizaci předloženého záměru shledat veřejný zájem, jenž spočívá zejména v prevenci rizika škod na majetku třetích osob, a také v povinnostech správce toku vyplývajících z platných právních předpisů.

Krajský úřad dále dospěl k závěru, že v daném případě převažuje právě definovaný veřejný zájem nad výše uvedeným zájmem ochrany přírody. Důvodů, pro které krajský úřad dospěl k tomuto závěru, je hned několik.

Krajský úřad obdobně jako žadatel shledává v realizaci tohoto záměru především veřejný zájem prevence závažných škod na majetku a zájem veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti, ale též naléhavé důvody s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Veřejný zájem na předcházení závažných škod na majetku, zájem veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti i veřejný zájem sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí jsou navíc zájmy uvedené v ust. § 56 odst. 2 ZOPK, pro které může orgán ochrany přírody výjimku ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů povolit.

Další z důvodů, pro které krajský úřad dospěl k tomuto závěru, jsou výstupy biologického hodnocení dopadu zamýšleného záměru na zájmy ochrany přírody, konkrétně předpokládané dopady na zvláště chráněný druh skokana zeleného a jeho populaci. Přímé ovlivnění populace skokanů může spočívat v možnosti zraňování a usmrcování technikou pracující ve vodním prostředí v místech výskytu těchto živočichů. Nepřímý vliv bude mít podobu zvýšeného stresu vyvolaného zákalem vody a vibracemi ve vodním prostředí. Vlivy lze však významně eliminovat vhodnými opatřeními, zejména načasováním terénních prací.

Krajskému úřadu byl předložen záměr jako invariantní. V průběhu posouzení žádosti o JES nebyla krajskému úřadu předložena žadatelem jiná varianta záměru. Krajský úřad nemá informace o tom, že by žadatel zvažoval nějaké jiné variantní řešení záměru než to, které bylo předloženo krajskému úřadu, a které bylo předmětem biologického hodnocení. Zamýšlená aktivní varianta tak může být porovnávána pouze s hypotetickou variantou, tj. variantou nulovou, znamenající neprovedení

daného záměru. Zde je nutné zmínit, že varianta nulová je pouze hypotetická varianta a nejedná se o variantní řešení v pravém slova smyslu. Nulová varianta představuje neprovedení záměru a ponechání koryta v současném stavu, tedy s narušeným opevněním břehů a nadbytkem dnových sedimentů, které zhoršují kvalitu vod v toku. To by způsobilo nejen riziko poškození majetku cizích osob, ale též další zhoršování kvality přírodního prostředí vodního toku. Lze tedy konstatovat, že existuje jediné řešení, které lze z tohoto důvodu považovat i za řešení nejuspokojivější, a to i v případě, je-li i porovnáváno s hypotetickou nulovou variantou.

Poslední ze zákonných předpokladů, jehož splnění je nezbytné pro povolení výjimky pro druh, který je předmětem ochrany dle práva Evropského společenství, je podmínka, podle níž nesmí povolovaná činnost ovlivnit dosažení či udržení příznivého stavu tohoto druhu. Skokani zelení obývají partie toku s hlubší, stojatou vodou a dostatkem úkrytů v podobě vodní vegetace. Zdejší populace čítá odhadem vysoké desítky dospělých jedinců. Nevhodné načasování terénních prací by mohlo vést k rušení či zraňování těchto žab. Z důvodu omezení tohoto rušení či zraňování byla stanovena podmínka č. 5, podle které musí být práce prováděny mimo období přítomnosti a reprodukce dospělců a vývoje pulců skokana zeleného. Lze tedy konstatovat, že za předpokladu důsledného uplatnění navržených zmírňujících a kompenzačních opatření považuje zpracovatel hodnocení předložený záměr z hlediska ochrany přírody za akceptovatelný. Krajský úřad, vycházející ze závěrů zpracovaného biologického hodnocení dopadu záměru na zájmy ochrany přírody, konstatuje, že v případě, budou-li v rámci realizace předloženého záměru důsledně naplňovány všechny podmínky uvedené ve výroku tohoto závazného stanoviska, povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu výše uvedeného druhu z hlediska jejich ochrany. V kontextu uvedeného lze říci, že byly splněny zákonné podmínky pro povolení výjimky, konkrétně podmínky uvedené v § 56 odst. 1 ZOPK a § 56 odst. 2 písm. b) a c) ZOPK.

Jelikož byly splněny všechny zákonem stanovené podmínky, za kterých může krajský úřad jako orgán ochrany přírody povolit výjimku, a vzhledem k tomu, že realizace daného záměru není v zásadním rozporu s cíli ochrany přírody, krajský úřad požadovanou výjimku za stanovených podmínek tímto JES státnímu podniku Povodí Moravy povolil.

Vzhledem k tomu, že předmětný záměr je z hlediska vlivů na všechny dotčené složky životního prostředí přípustný, dospěl příslušný orgán k závěru, že záměr lze ve vztahu k zájmům chráněným na úseku ochrany životního prostředí při respektování podmínek tohoto závazného stanoviska realizovat, a tedy vydat souhlasné JES.

Odůvodnění stanovených podmínek:

1. – 3. Krajský úřad přezkoumal předloženou žádost z hlediska vodního zákona a zjistil, že je třeba stanovit podmínky souhlasu podle ustanovení § 17 odst. 3 vodního zákona. Vzhledem ke skutečnosti, že se záměr týká významného vodního toku Svitava, a to i v částečně v záplavovém území vodního toku, částečně i v aktivní zóně záplavového území, stanovil krajský úřad podmínku vypracování povodňového plánu, pro který je nutné požádat o vydání souladu s povodňovým plánem vyššího stupně. Zároveň ověřil, že předložená žádost je v souladu s platnými právními předpisy. V případě realizace záměru nejsou ohroženy zájmy chráněné vodním zákonem a zvláštními předpisy. Na základě shromážděných právně významných skutečností nebyly shledány důvody bránící souhlasu.

4. Krajský úřad stanovil podmínku na základě platným právních předpisů a v souladu s ust. § 4 odst. 2 ZOPK. Neprovedením záměru by nedošlo k žádoucímu vytvoření kynety ve dně koryta. Plánovaný zásah se tak jeví biologicky příznivější než varianta nulová (i přes dočasně působící negativní vlivy).

5. – 6. Krajský úřad stanovil podmínky na základě návrhu zpracovatele biologického hodnocení a v souladu s platnými právními předpisy. Stanovenými podmínkami bude minimalizován vliv na přirozený vývoj i biotop jedinců daného zvláště chráněného druhu.

7. Krajský úřad stanovil podmínku na základě návrhu zpracovatele biologického hodnocení a v souladu s platnými právními předpisy. Podmínkou byla stanovena povinnost sjednání biologického dozoru, který bude dohlížet na dodržování výše specifikovaných podmínek.

8. – 10. Krajský úřad stanovil podmínky na základě návrhu zpracovatele biologického hodnocení a v souladu s ust. § 56 ZOPK. Podmínkami je zajištěna kontrola dodržování podmínek podle ust. § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK.

Toto JES bylo vydáno namísto následujících správních úkonů:

1. Souhlas se zásahem do významného krajinného prvku (podle ust. § 4 odst. 2 ZOPK)
2. Povolení výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů (podle ust. § 56 odst. 1 ZOPK)
3. Souhlas ke stavbám a činnostem, k nimž není potřeba povolení podle vodního zákona (podle ust. § 17 odst. 1 vodního zákona)
4. Vyjádření k nakládání s odpady ke změně dokončené stavby (podle ust. § 146 odst. 3 písm. b) zákona o odpadech)

Platnost tohoto závazného stanoviska je 5 let ode dne jeho vydání s tím, že může být na žádost žadatele prodloužena v souladu s § 7 odst. 2 ZJES.

Poučení

Závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu není samostatným rozhodnutím a nelze se proti němu odvolat. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část správního rozhodnutí vydávaného v následném řízení podle § 1 ZJES. Obsah závazného stanoviska lze napadnout v rámci odvolání proti rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno, postupem dle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu.

Ing. Martin Vlasák
vedoucí odboru
v z. **JUDr. Lucie Procházková, PhD.**
právník odboru
podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

Žadatel:

Povodí Moravy, s. p.

Na vědomí

Městský úřad Svitavy, stavební úřad